

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی عملکرد گرمایشی/سرمایشی اشکال مختلف ایوان در دوره های زندگی و قاجاریه در خانه های شهر تبریز

محل انتشار:

دومین همایش معماری پایدار (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

سمیرا گرشاسبی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسل

خلاصه مقاله:

یکی از اجزای خانه ایرانی، ایوان است. از دیرباز ایوان در معماری ایرانی اهداف عملکردی و زیباشناختی مختلف داشته است. اگرچه ایوان جزئی از فضای کنترل شده محسوب نمی شود، اما به عنوان فضایی حائل جهت کم کردن بار گرمایشی/سرمایشی و اثرات محیطی عمل می کند. در مقاله حاضر بعد از بررسی مفهوم ایوان و سابقه به کارگیری آن در معماری ایران، به بررسی تطبیقی ایوان در دوره های زندگی و قاجاریه و تغییرات ایوان و اثرات آن بر روی عملکرد گرمایشی/سرمایشی ایوان پرداختیم. بدین منظور با مشخص کردن تغییرات ایوان از جمله شکل ایوان، میزان سطح و شکل بازوهای رو به ایوان، موقعیت ایوان عملکرد گرمایشی/سرمایشی ایوان در این دو دوره تاریخی مورد ارزیابی قرار گرفت. در نهایت این نتیجه حاصل شد که ایوان از دوره های گذشته تا دوره زندگی به شکل همساز با اقلیم در خانه های تبریز به کار می رفته است؛ اما با ورود معماری غرب در دوران قاجاریه دچار تحول گردیده و آسیب های مختلفی بر آن وارد شده است. در واقع دوره قاجاریه، دوره آغاز تحول فضای ایوان تا به امروز است. به نحوی که در ساختمان های امروزی با تلاش برای استفاده بهینه از زمین به ویژه در شهرها، ایوان معمولا به عنوان فضایی بسیار کوچک در ساختمان ها در نظر گرفته می شود. امروزه حتی ایوان دچار تحول عملکردی شده است و تبدیل به فضایی برای استفاده های جانبی مانند انباری گردیده است. در پایان تلاش این مقاله بر آن است تا با بررسی الگوهای فضایی مختلف ایوان به نظامی مرجع در مورد ایوان در خانه های تبریز دست یابد که به این طریق با راهکارهایی می توان این الگوهای فضایی را به شکلی نوین در قرن حاضر نیز مورد استفاده قرار داد.

کلمات کلیدی:

ایوان- تغییرات ایوان- عملکرد گرمایشی/سرمایشی- دوره زندگی/ قاجاریه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/144178>

